

Tomasz Sielecki

NIEMIECKI raz a dobrze

Intensywny kurs języka niemieckiego
w 30 lekcjach

Redakcja merytoryczna:
dr Piotr Dominik, Stefan Geller

LINGO
języki nieobce

Projekt okładki serii: Marcin Rojek, 2-arts.com

Projekt makiety i opracowanie graficzne: Studio 27, studio27@qdnnet.pl

Zdjęcie na okładce: Mariusz Jachimczuk

Redakcja i korekta: Paweł Pokora, Reinhold Utri

Lektorzy: Joanna Kozieł, Boris Schwencke, Miłogost Reczek, Reinhold Utri

Dźwięk i montaż: Leszek Czernicki

Program komputerowy i gry językowe na płycie CD-ROM: Edgard, www.edgard.com.pl

Skład i łamanie: Studio 27

Druk i oprawa: Pozkał

© Copyright by Wydawnictwo Lingo sp.j., Warszawa 2005
www.WydawnictwoLingo.pl

ISBN 83-60287-00-7

Spis treści

- Wstęp 5
- Wymowa, pisownia, liczebniki 6
- Lekcja 1 8
An der Universität – Na uniwersytecie
Odmiana czasownika – zasady ogólne.
Odmiana czasownika **sein** – być.
Budowa zdania pojedynczego. Tworzenie pytań.
- Lekcja 2 14
Am Flughafen – Na lotnisku
Rodzajnik i jego zastosowanie. Mianownik – **Nominativ**, biernik – **Akkusativ**. Odmiana rodzajnika. Przeczenie. Zaimek nieokreślony – **man**. Czasownik **haben** – mieć.
- Lekcja 3 22
Im Hotel – W hotelu
Czasowniki rozdzielnie złożone. Spójniki: **aber**, **denn**, **oder**, **sondern**, **und**. Odmiana czasownika **wissen** i formy **möchten**.
- Lekcja 4 30
Das Telefongespräch – Rozmowa telefoniczna
Odmiana czasownika – ciąg dalszy. Czasowniki modalne. Celownik – **Dativ**. Zaimki osobowe. Określanie czasu – godziny.
- Lekcja 5 38
Die Fahrt mit dem Taxi – Jazda taksówką
Das Perfekt – czas przeszły złożony. Tworzenie liczby mnogiej rzeczownika.
- Lekcja 6 46
Sprawdź się!
- Lekcja 7 48
Der Spaziergang – Spacer
Przyimki, po których używa się celownika albo biernika. Dopełniacz – **Genitiv**.
- Lekcja 8 56
Im Restaurant – W restauracji
Czasowniki zwrotne. Czas przeszły prosty czasowników modalnych oraz **haben** i **sein** – **das Imperfekt**. Przyimki, po których używa się celownika. Przyimki, po których używa się biernika.
- Lekcja 9 64
Im Internet-Cafe – W kawiarence internetowej
Zaimki dzierżawcze. Liczebniki porządkowe.
- Lekcja 10 72
Einkäufe – Zakupy
Odmiana przymiotnika. Tryb rozkazujący.
- Lekcja 11 80
Monika und ihre Freunde gehen ins Kino – Monika i jej przyjaciele idą do kina
Stopniowanie przymiotnika. Zdania podrzędne ze spójnikami **dass**, **ob**, **wenn** i zdania pytające zależne.
- Lekcja 12 88
Sprawdź się!
- Lekcja 13 90
Das Telefongespräch (2) – Rozmowa telefoniczna (2)
Czas przeszły prosty czasowników słabych i mocnych – **das Imperfekt**. Formy podstawowe czasownika. Spójniki: **außerdem**, **dann**, **deshalb**, **sonst**, **trotzdem**.
- Lekcja 14 98
Im Büro – W biurze
Czas przyszły – **das Futur**. Czas zaprzeszyły – **das Plusquamperfekt**. Uprozczone zasady stosowania czasów.

- Lektion 15** **106**
E-Mail aus dem Urlaub – E-mail z urlopu
 Tryb przypuszczający czasowników modalnych oraz **haben** i **sein** – **Konjunktiv Imperfekt**. Tryb warunkowy – **der Konditional I**.
- Lektion 16** **112**
Auf dem Bahnhof – Na dworcu
 Użycie trybu przypuszczającego. **Konjunktiv Imperfekt** czasowników słabych i mocnych. Zdania warunkowe nierealne.
- Lektion 17** **120**
Auf der Polizeiwache – Na posterunku policji
 Czas przeszły trybu przypuszczającego – **Konjunktiv Plusquamperfekt**. Użycie trybu przypuszczającego – ciąg dalszy. Zdania podrzędne ze spójnikami **obwohl** i **weil**.
- Lektion 18** **128**
Sprawdź się!
- Lektion 19** **132**
Auf dem Tennisplatz – Na kortach
 Zdania okolicznikowe czasu ze spójnikami: **als**, **wenn**, **während**. Przysłówki zaimkowe.
- Lektion 20** **138**
Die Einladung – Zaproszenie
 Zdania okolicznikowe czasu ze spójnikami: **bevor**, **bis**, **nachdem**, **seitdem**. Strona bierna – **das Passiv**.
- Lektion 21** **146**
Der Besuch – Wizyta
 Strona bierna – ciąg dalszy.
- Lektion 22** **154**
Im Ratskeller – W piwnicy ratuszowej
 Bezokolicznik z oraz bez **zu**.
- Lektion 23** **160**
Der Brief – List
 Przekształcanie zdań z **dass** w konstrukcję bezokolicznikową z **zu**.
- Lektion 24** **166**
Sprawdź się!
- Lektion 25** **170**
Beim Makler – U pośrednika
 Zdania przydawkowe (względne).
- Lektion 26** **176**
Im Computerladen – W sklepie komputerowym
 Zdania celowe. Konstrukcja bezokolicznikowa z **um...zu**.
- Lektion 27** **184**
Beim Arzt – U lekarza
 Zdania porównawcze nierealne. Zdania skutkowe nierealne.
- Lektion 28** **190**
Auf der Bank – W banku
 Konstrukcja bezokolicznikowa z **anstatt...zu**.
 Konstrukcja bezokolicznikowa z **ohne...zu**.
- Lektion 29** **196**
Im Park – W parku
 Czasownik **lassen**. Czas **Perfekt** i **Plusquamperfekt** z czasownikami modalnymi lub czasownikiem **lassen** i innym czasownikiem.
- Lektion 30** **202**
Sprawdź się!
- Tabela **206**
Czasowniki z przyimkami
- Tabela **207**
Czasowniki mocne i nieregularne
- Słowniczek niemiecko-polski **210**

Naucz się „raz a dobrze”!

Jeśli chcesz samodzielnie poznać język niemiecki w stopniu umożliwiającym porozumiewanie się w zakresie codziennych zdarzeń i sytuacji, „NIEMIECKI raz a dobrze” jest książką właśnie dla Ciebie!

A może już kiedyś uczyłeś się niemieckiego, a teraz wydaje Ci się, że wszystko zapomniałeś, albo wstydzisz się mówić w języku obcym w obawie przed popełnieniem błędu? Dzięki naszej książce przekonasz się, jak wiele zostało Ci jednak w głowie i wreszcie pójdziesz dalej, osiągając poziom pozwalający na swobodną komunikację (zakres materiału odpowiada poziomom A1, A2 i przygotowuje do poziomu B1 zgodnie ze skalą poziomów kompetencji językowej Rady Europy).

Proponowany przez nas kurs jest intensywny, co znaczy, że ucząc się z nami nie tracisz czasu i możesz robić szybkie postępy niezależnie od tego, czy po raz pierwszy stykasz się z językiem, czy jest to już Twoje kolejne podejście. O tempie i sposobie nauki decydujesz jednak samodzielnie, zależnie od własnych potrzeb, możliwości i chęci. Ułatwia to struktura całego kursu, jak i poszczególnych lekcji.

Książka dzieli się na trzydzieści lekcji. Jednostka lekcyjna składa się z **dialogu**

lub czytanki wraz z tłumaczeniem, **słownictwa**, objaśnień gramatycznych i językowych („**Jak to działa?**”) oraz **ćwiczeń** wraz z kluczem. Ćwiczenia najlepiej rozwiązywać po zapoznaniu się z dialogiem, słownictwem i częścią poświęconą gramatyce. Najpełniej wykorzystasz ćwiczenia wykonując je zarówno ustnie jak i pisemnie.

Po przerobieniu pięciu regularnych jednostek lekcyjnych masz szansę samodzielnie sprawdzić swoje postępy. Lekcja powtórkowa („**Sprawdź się!**”) to pięć ćwiczeń na **rozumienie ze słuchu**, obszerny **test wyboru** z zagadnień językowych i gramatycznych przedstawionych w poprzednich lekcjach, a na koniec **krzyżówka**, żebyś się trochę rozerwał.

Nieocenioną pomocą w przyswajaniu prawidłowej wymowy czy nauce rozumienia ze słuchu są umieszczone na płycie audio CD **nagrania**, dokonane przez **rodowitych Niemców**. Naukę słownictwa z pewnością ułatwi Ci to, że słówka czytane są najpierw przez polskiego, a potem niemieckiego lektora, dzięki czemu łatwo można je sobie powtarzać, słuchając choćby w samochodzie. Przy wszystkich fragmentach książki, które zostały nagra-

ne, umieściliśmy symbole z numerami odpowiadających im ścieżek – wreszcie nie musisz skakać po płycie w poszukiwaniu właściwego nagrania.

Symbole odsyłają do towarzyszącego książce programu multimedialnego, który poszerza możliwości kursu o interaktywne sposoby nauki z wykorzystaniem komputera (dotyczy pełnego pakietu multimedialnego z dołączoną płytą CD-ROM; jeśli kupiłeś wersję z samą pły-

tą audio, CD-ROM możesz w każdej chwili zamówić w Internecie na stronie www.WydawnictwoLingo.pl)

Najważniejsze jednak jest to, że korzystając z naszego kursu poznajesz **żywy język**, czytasz i słuchasz dialogów na **aktualne tematy**, uczysz się odnajdywać w **życiowych sytuacjach**.

Z życzeniami sukcesów w nauce

Zespół autorów i redaktorów Lingo

Wymowa, pisownia, liczebniki

Podstawowe zasady wymowy

Pisownia	Wymowa	Uwagi
ä	e	„e” długie lub krótkie (w zależności od wyrazu)
äu	oi	
ck	k	
dt	t	
ei	ai	
eu	oi	
h	h	jeśli „h” znajduje się na początku wyrazu przed samogłoską
h	—	„h” nie wymawia się, jeśli znajduje się w środku lub na końcu wyrazu
ie	i	nieco dłuższe polskie „i”
ö	e	„e” długie, wąskie lub krótkie, szerokie (w zależności od wyrazu)
qu	kw	

s	z	na początku wyrazu przed samogłoską; w środku wyrazu między samogłoskami; po „m”, „n”, „r”, „l”
ß	s	na końcu wyrazu; w środku wyrazu przed spółgłoską, w środku wyrazu po spółgłosce z wyjątkiem „m”, „n”, „r”, „l”
sch	sz	
sp	szp	na początku wyrazu
ß	s	
st	szt	na początku wyrazu
tsch	cz	
tz	c	
ü	i	długie, wąskie lub krótkie, szerokie (w zależności od wyrazu)
z	c	

Liczebniki

0 – <i>null</i>	10 – <i>zehn</i>	20 – <i>zwanzig</i>	30 – <i>dreißig</i>
1 – <i>eins</i>	11 – <i>elf</i>	21 – <i>einundzwanzig</i>	40 – <i>vierzig</i>
2 – <i>zwei</i>	12 – <i>zwölf</i>	22 – <i>zweiundzwanzig</i>	50 – <i>fünfzig</i>
3 – <i>drei</i>	13 – <i>dreizehn</i>	23 – <i>dreiundzwanzig</i>	60 – <i>sechzig</i>
4 – <i>vier</i>	14 – <i>vierzehn</i>	24 – <i>vierundzwanzig</i>	70 – <i>siebzig</i>
5 – <i>fünf</i>	15 – <i>fünfzehn</i>	25 – <i>fünfundzwanzig</i>	80 – <i>achtzig</i>
6 – <i>sechs</i>	16 – <i>sechzehn</i>	26 – <i>sechszwanzig</i>	90 – <i>neunzig</i>
7 – <i>sieben</i>	17 – <i>siebzehn</i>	27 – <i>siebenundzwanzig</i>	100 – <i>hundert</i>
8 – <i>acht</i>	18 – <i>achtzehn</i>	28 – <i>achtundzwanzig</i>	1000 – <i>tausend</i>
9 – <i>neun</i>	19 – <i>neunzehn</i>	29 – <i>neunundzwanzig</i>	1 000 000 – <i>eine Million</i>

287 – *zweihundertsiebenundachtzig*

641 – *sechshunderteinundvierzig*

2036 – *zweitausendsechsdreißig*

18 392 – *achtzehntausend-
dreihundertzweiundneunzig*

Uwaga

Niemieckie rzeczowniki piszemy zawsze wielką literą.

1. An der Universität

- MONIKA: - Entschuldigen Sie bitte, sind Sie Herr Hoffmann?
KARL: - Ja, das bin ich. Und wie heißen Sie?
MONIKA: - Mein Name ist Monika Kowalska.
KARL: - Guten Tag, Frau Kowalska. Sind Sie aus Warschau?
MONIKA: - Ja, ich lebe hier und studiere. Und was sind Sie von Beruf?
KARL: - Ich bin Informatiker.
MONIKA: - Woher kommen Sie?
KARL: - Aus Stuttgart, aber ich wohne in Berlin.
MONIKA: - Wie lange bleiben Sie in Warschau?
KARL: - Übermorgen fliege ich nach Berlin.
MONIKA: - So ein Zufall. Übermorgen fliege ich auch dorthin und...
KARL: - Sie reisen zum ersten Mal nach Deutschland, oder?
MONIKA: - Ja. Warum fragen Sie?
KARL: - Fliegen wir gemeinsam? Ich kenne Berlin gut.
MONIKA: - Das ist nett von Ihnen. Vielen Dank.
KARL: - Also bis dann.
MONIKA: - Tschüs!

Słownictwo

an der Universität

- na uniwersytecie

sein - być

Herr - pan

und - i, a

heißen - nazywać się

mein Name - moje nazwisko

Frau - pani

aus - z

leben - żyć, tu: mieszkać

studieren - studiować

hier - tutaj

Informatiker - informatyk

Was sind Sie von Beruf? - Kim pan/pani jest z zawodu?

kommen - przychodzić

kommen aus - pochodzić z

wohnen - mieszkać

bleiben – zostać
fliegen – lecieć, latać
übermorgen – pojutrze
so ein Zufall – co za przypadek
nach – do
dorthin – tam (przy ruchu)
reisen – podróżować

zum ersten Mal – pierwszy raz
fragen – pytać
gemeinsam – wspólnie, razem
kennen – znać
Das ist nett von Ihnen. – To miło z pana/pani strony.
gut – dobrze

Tłumaczenie

Na uniwersytecie. **M:** Przepraszam. Czy pan Hoffmann? **K:** Tak, to ja. A jak się pani nazywa? **M:** Nazywam się Monika Kowalska. **K:** Dzień dobry pani. Czy jest pani z Warszawy? **M:** Tak, mieszkam tutaj i studiuję. A kim pan jest z zawodu? **K:** Jestem informatykiem. **M:** Skąd pan pochodzi? **K:** Ze Stuttgartu, ale mieszkam w Berlinie. **M:** Jak długo zostanie pan w Warszawie? **K:** Pojutrze lecę do Berlina. **M:** Co za przypadek! Ja też tam lecę pojutrze i... **K:** Wybiera się pani po raz pierwszy do Niemiec, co? **M:** Tak. Dlaczego pan pyta? **K:** Polecimy razem? Dobrze znam Berlin. **M:** Bardzo to miło z pana strony. Serdecznie dziękuję. **K:** Więc na razie. **M:** Cześć.

Więcej słówek i zwrotów

bis bald – do zobaczenia wkrótce
bis später – na razie
gute Reise – szczęśliwej podróży
mach's gut – powodzenia
Wie alt bist du? – Ile masz lat?
Wie alt sind Sie? – Ile ma pan/pani lat?
Wie ist deine Adresse? – Jaki jest twój adres?
Wie ist Ihre Adresse? – Jaki jest pana/pani adres?
Wie ist dein Vorname? – Jak masz na imię?
Wie ist Ihr Vorname? – Jak ma pana/pani na imię?
Wie geht's? – Co słycać?
Wie geht es Ihnen? – Co u pana/pani słycać?

Jak to działa?

Odmiana czasownika – zasady ogólne

Czasowniki niemieckie odmienia się przez dodawanie do tematu czasownika końcówek osobowych, które zostały wyróżnione w poniższej odmianie. Temat czasownika znajdujemy odejmując od bezokolicznika końcówkę **-en**.

Przykłady:

kommen, studieren, kennen – tematy czasowników: **komm, studier, kenn**.

Odmiana:

<i>ich</i>	komm-e	ja	przychodzę	<i>wir</i>	komm-en	my	przychodzimy
<i>du</i>	komm-st	ty	przychodzisz	<i>ihr</i>	komm-t	wy	przychodzicie
<i>er</i>			on				
<i>sie</i>	komm-t	ona	przychodzi	<i>sie</i>	komm-en	oni, one	przychodzą
<i>es</i>			ono				
					Sie komm-en	pan, pani, państwo	przychodzą

<i>ich</i>	studier-e	kenn-e	<i>wir</i>	studier-en	kenn-en
<i>du</i>	studier-st	kenn-st	<i>ihr</i>	studier-t	kenn-t
<i>er</i>			<i>sie</i>	studier-en	kenn-en
<i>sie</i>	studier-t	kenn-t	<i>Sie</i>	studier-en	kenn-en
<i>es</i>					

Pominięcie zaimka osobowego **-ich, du** itd. – jest, inaczej niż w jęz. polskim, niedopuszczalne. Np.:

Ich studiere. Tłumaczymy jako: Studiuję lub Ja studiuję.

Odmiana czasownika sein – być

<i>ich</i>	bin	<i>wir</i>	sind
<i>du</i>	bist	<i>ihr</i>	seid
<i>er</i>		<i>sie</i>	sind
<i>sie</i>	ist	<i>Sie</i>	sind
<i>es</i>			

Łatwo zauważyć, że czasownik **sein** odmienia się nieregularnie.

■ Budowa zdania pojedynczego

W zdaniu niemieckim bardzo ważną rolę odgrywa odpowiednia kolejność wyrazów. Orzeczenie, czyli czasownik w formie osobowej, pojawia się na drugim miejscu. Nie zawsze jednak drugie miejsce oznacza drugi z kolei wyraz.

Np.:

Er ist aus Hannover. (On jest z Hanoweru.)

Ale:

Herr Braun ist aus Hannover. (Pan Braun jest z Hanoweru.)

Ich heiße Nowak. (Nazywam się Nowak.)

Ale:

Mein Name ist Nowak. (Moje nazwisko Nowak.)

Można powiedzieć, że orzeczenie występuje zawsze na miejscu drugim biorąc pod uwagę części zdania, a nie części mowy. Niekoniecznie musi to być drugi wyraz w zdaniu.

Podmiot pojawia się w zdaniu na miejscu pierwszym lub trzecim. Na pierwszym miejscu może wystąpić każda część zdania, oczywiście oprócz orzeczenia. Np.:

Herr Kreuzer fliegt heute nach Berlin.

(Pan Kreuzer leci dziś do Berlina.)

Heute fliegt Herr Kreuzer nach Berlin.

(Dziś pan Kreuzer leci do Berlina.)

■ Tworzenie pytań

Pytania można tworzyć na dwa sposoby:

1. Za pomocą pytajników: **was?** co?; **wer?** kto?; **wo?** gdzie?; **wohin?** dokąd?; **woher?** skąd?; **wann?** kiedy?; **wie?** jak?; **warum?** dlaczego?
Czasownik występuje bezpośrednio po słowie pytającym:
Wann fliegen Sie? – Kiedy pan/pani leci?

2. Pytanie typu „czy” tworzy się przez tzw. inwersję – zmianę miejsca czasownika. Czasownik występuje tu na pierwszym miejscu:
Bist du aus Bonn? – Czy jesteś z Bonn?

ćwiczenia

1. Wpisz podany czasownik we właściwej formie.

- a. *Ich ..... Hamburg.*
(kennen)   d. *Monika ..... in*
Warszawa. (studieren)
- b. *Wir ..... in Rostock.*
(wohnen)   e. *Sie /l. mn./ .....*
Schwarz. (heißen)
- c. *Du ..... nach Paris.*
(fliegen)   f. *Ihr ..... nach*
Deutschland. (reisen)

2. Wpisz czasownik **sein** we właściwej formie.

- a. *Du ..... aus Hannover.*   c. *Wir ..... jetzt in Poznań.*
- b. *Ihr ..... müde. (zmęczeni)*   d. *Ich ..... Informatiker.*

3. Wybierz właściwy pytajnik.

- a. .... *sind Sie, Herr Berg?* – *Aus Stuttgart. (wie, woher, was, wo)*
- b. .... *ist das?* – *Das ist Frau Schulz. (wann, wo, wer, wohin)*
- c. .... *wohnen Sie?* – *In Bonn. (wo, wie, woher, wohin)*
- d. .... *reisen Sie nach Frankfurt?* – *Übermorgen. (wohin, was,*
wer, wann)
- e. .... *geht's?* – *Danke, gut. (wie, wer, wann, was)*

4. Ułóż zdania z podanych wyrazów.

Przykład: *sein, ich, Polizist (policjant), von Beruf*
Ich bin Polizist von Beruf.

- a. *kommen, er, London, aus .....*

b. *reisen, heute (dziś), ich, Italien (Włochy), nach*
 .....

c. *von Beruf, Arzt (lekarz), sein, Herr Krüger*
 .....

d. *kennen, wir, Warschau, gut* .....

e. *wohnen, Sie, Dortmund, in?* .....

Ty, pan, pani

W języku niemieckim formy **du** używa się zwracając się tylko do rodziny, przyjaciół i bliskich znajomych.

Np.: **Bist du müde?** – Czy jesteś zmęczony/zmęczona?

Du kennst Karl. – Znasz Karla.

Wobec pozostałych osób konieczne jest stosowanie formy grzecznościowej **Sie**. Jest to uniwersalna forma odpowiadająca polskiemu **pan, pani, państwo, panowie**, itd.

Np.: **Kennen Sie Karl Hoffmann?** – Czy zna/znają pan/pani/państwo Karla Hoffmanna?

Sind Sie von hier? – Czy jest pani/pan stąd?

Zaimek grzecznościowy **Sie** pisze się zawsze dużą literą. Gramatycznie jest to 3 osoba liczby mnogiej (por. odmianę czasowników w części gramatycznej).

Klucz do ćwiczeń

1. a. Kenne; b. wohnen; c. fliegst; d. studiert; e. heißen; f. reist; z. a. bist; b. seid; c. sind; d. bin
 3. a. woher; b. wer; c. wo; d. wann; e. wie; 4. a. Er kommt aus London. b. Ich reise heute nach
 Italien. c. Herr Krüger ist Arzt von Beruf. d. Wir kennen Warschau gut. e. Wohnen Sie in
 Dortmund?